

Saulėta, diena 60°, naktį 40.
Saulė teka 5:11, leidžiasi

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Balandžio-April 16 d., 1973 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in the United States

Kaina 15c

90

THIEU KALBA APIE KAMBODIJOS PUOLIMĄ

DĖMESYS ATEISTINEI PROPAGANDAI

Vilniuje du kartu per savaitę leidžiamas "Lietuvos Pionierius" laikraštis, skiriamas tos organizacijos nariams-mokiniais iki 14 m. amžiaus, sausio 10 laidoje įdėjo straipsnį, pavadinimą "Ateisto šokiadienis". Rašo Laimutė Bartininkaitė, Kauno 7-sios vidurinės mokyklos VI klasės mokinė. Ji pateikia pasakaitas, kurias ponia nagrinėja savo susirinkimuose, būtent: "Tikėjimo į dievą atsiradimas", "Kaip atsirado bažnytinės šventės", "Mokslininkų mintys apie religiją", "Visa tiesa apie religiją", "Kodėl žmonės nustojo tikėti" ir kt.

Iš šių laisvai diskutuojamų temų, kas moksleiviams užima daug laiko, tenka spręsti, kad religija komunistams yra pats kietiausias rėšutas, jeigu mokiniai, nebodami pavojaus, po tokių pamokų taip gausiai lanko bažnyčias, išgirsti antrąją ateizmo propagandos pusę ir su ja geriau susipažinti.

Prie šių mūsų (E.) samprotavimų, kad ir netiesioginiai, prisideda ir T. Kazlauskas, Svedas vidurinės mokyklos mokytojas, ateizmo propagandistas. Jo straipsnį "Ateistai privalo budėti" įdėjo š. m. sausio 12 d. du kart savaitinis laikraštis "Tarybinis Mokytojas". Jis aprašo vienam kolchoze savo skaitytą paskaitą tema "Ar tikrai gyvena Kristus?" Jis temą išdėstęs taip, kad klausytojai galėtų prieiti išvadą: jeigu Kristus ir gyvena, tai jis buvo vienas iš to meto pranašų, kurių daugybė tais laikais būrėsi apie įvairias šventyklas.

Toliau rašydamas apie mokinius, kuriems nuolatos skaitomos argumentuotos ateistinės paskaitos, jis pastebi, kad esą tokių mokinių, kurie išdėdavo iš tų paskaitų susimąstę ir dažniausiai nuskubėdavo bažnyčion, "Kodėl taip yra?" klausia straipsnio autorius. Kartą viena septyniokė atsakiusi: ten taip, gerai, gražiai gieda, gražūs paveikslai...

Š. m. sausio 13 "Komjaunimo Tiesoje" įdėtas straipsnis "Saulės šviesa — žmonių širdims". Rašoma apie Raseinių vidurinės mokyklos ateistų klubo veiklą. Nagrinėjamos ateistinės mis tomomis mokiniai taip esą susidomėję, kad jie savaitgaliais nebevyksta pas tėvus, (Tur būt, klubo drausmė neleidžia. E.)

Ginčas dėl diplomatų

WASHINGTONAS. — Chicago Tribune Washingtono korespondentas Aldo Beckman tvirtina, kad apie 50 Amerikos ambasadorių laukia paskyrimo ir nesulaukia, nes tarp valstybės sekretoriaus Rogers ir Baltųjų Rūmų štabo viršininko Haldemano vyksta ginčas dėl kai kurių kandidatų. Rogers bandąs skirti į svarbesnius postus patyrusius profesionalus diplomatus, o Haldemanas bandąs iškirti asmenis, kurie daugiau paaukojo pinigų respublikonų partijai.

Prezidentas Nixonas nenorįs kištis į tą ginčą, nes jis nenorįs supykinti savo draugo Rogers. Ginčas daugiausia liečia ambasadorių į Izraelį ir Maskvą. Haldemanas norįs paskirti į Tel Avivą buvusį ambasadorių Indijoje Kenneth Keating. Rogers esąs prieš jį nusistatęs, nes jis, būdamas Indijoje, savo pareigų neatlikęs taip, kaip buvo laukta. Tel Avivo ambasada esanti jautri, įtempiniai padaro ją viena svarbiausių diplo-

IŠ VISO PASAULIO

PTNOM PENHAS. — Į Kambodiją atplaukusių Mekongo upės laivų kapitonai nusiskundė, kad laivus komunistai apšaudė daugiau P. Vietnamo pusėje, negu Kambodijoje. Saigono valdžia žadėjusi laivams apsaugą, tačiau jos nedavusi.

HANOVERIS. — Vokietijos socialdemokratų suvažiavimas atmetė kelias prieš Ameriką nukreiptas rezolucijas, pasiūlytas kairiųjų socialistų. Viena turėjo rekomenduoti Norvegijos parlamentui atimti prezidento Nixono kandidatūrą Nobelio Taikos premijai.

HUE. — Tarptautinė komisija pripažino, kad Viet Congo atstovai nemelavo skelbdami, kad numuštas P. Vietname komisijos helikopteris buvo nuklydęs nuo jam skirto kelio. Tyrinėjimus pravedusios komisijai vadovavo Indonezijos pulkininkas Dedy Karsono.

BEIRA. — Mozambike portugalai panaudoja prieš laisvės siekiančius afrikiečius juodus kareivius, baigusius parašyti-ninkų mokyklą.

TOKIJŲ. — Japonijoje žmonės skatinami sodinti daugiau medžių. Kirishima kalne didelė žmonių minia pasodino 29,000 naujų medelių. Sodinimui vadovavo pats imperatorius Hirohito ir jo žmona Nagako.

WASHINGTONAS. — Prezidentas paprašė kongreso lėšų, jų tarpe pusantro milijono diplomatinėi įstaigai Pekine įrengti.

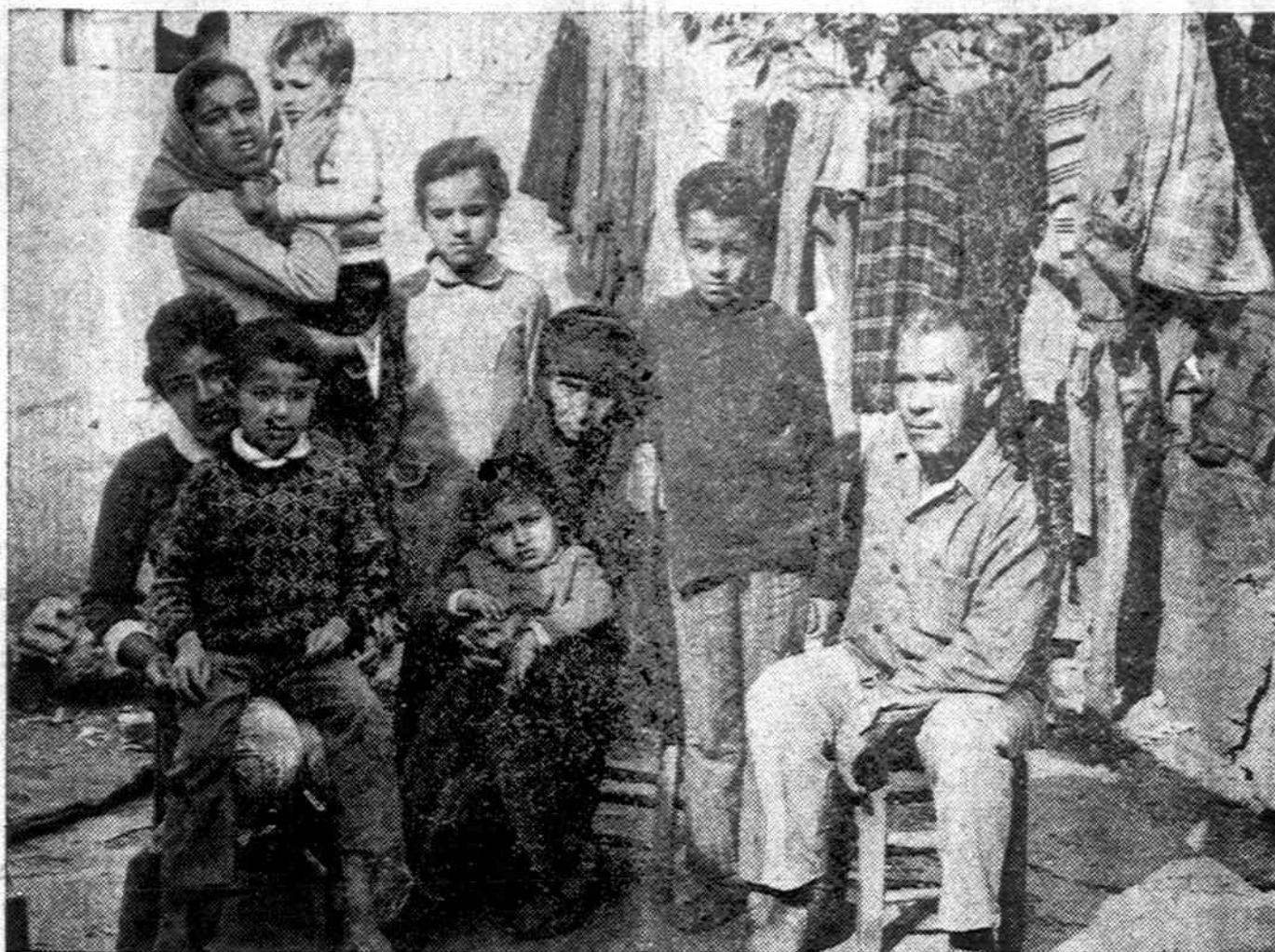
WASHINGTONAS. — Pernai įvairios automobilių įmonės atšaukė atgal pataisymams reikordinį automobilių ir sunkvežimžių šakačių. Vien Volkswagenas ir Fordas atšaukė 9.4 milijonus automobilių iš bendro 12 mil. skaičiaus.

Žuvo De Stefano

ČIKAGA. — Šeštadienį Čikagoje buvo rastas nušautas pargarėjas gangsteris Sam De Stefano, vadovavęs ilgus metus paskolų bižniui. Jis rastas nušautas medžiokliniu šautuvu savo garaže, kur jis mėgdavo praleisti laisvalaikį, prie savo namų, 1656 N. Sayre st. Gegužės mėn. Stefano vėl turėjo eiti į teismą, kur jis buvo kaltinamas kito gangsterio nužudymo organizavimu. Apkaltinti buvo dar keli vyrai, jų tarpe De Stefano brolis.

Sam De Stefano pagarsėjo žiaurumu savo aukoms — žmonėms, kurie jam nesumokėdavo paskolintų pinigų ar bandydavo jį apgauti. Ne kartą jis yra teismų baustas, tačiau kalėjimuose sėdėdavo kaip karalius, viskuo aprūpintas ir patarnaujamas.

matinių atstovybių ir Rogers norįs ten turėti patyrusį profesionalą.

Charakteringa arabų palestiniečių šeima Libano pabėgėlių stovykloje. Šie benamiai arabai yra išlaikomi Jungtinių Tautų ir pasaulio šalpos organizacijų.

LIBANE SUDEGINO AMERIKOS BENDROVIŲ ŽIBALO SANDĖLIUS

BEIRUTAS. — Būrys ginkluotų vyrų puolė Amerikos bendrovės Tapline naftos sandėlius Libane, prie Sidono Surišės sandėlių sargus, arabai susprogdino ir padegė didelius naftos tankus, padarydami virš 100,000 dol. nuostolių. Po puolimo atspausdintuose lapeliuose "Libano Revoliucijos Sargas" paskelbė, kad šis puolimas — tik pradžia. "Sargai" pulsią Amerikos, Saudi Arabijos ir Libano imperialistų santarvės įrengimus. Naftą Amerikos valyklose tampa žudančių ginklų, kuris Amerikos siūnčiamas Izraeliui, sakoma arabų atsišaukime.

Naftos sandėliai, sudeginti Sidone, priklauso Amerikos Standard Oil, Texaco ir Mobil bendrovėms. Palestiniečių organizacijos centras Libane pareiškė savo paskelbtame pareiškime atsakomybę dėl šio puolimo. Palestiniečiai sako, kad katali izraelitai. Tą teigimą paneigė pati Libano gynybos ministerija.

Beirute palestiniečių vadas Yassir Arafat savo kalboje pargrasino, kad arabų kerštas už izraelitų puolimą Beirute bus "baigus". Jis pakartojo savo kaltinimus Amerikai, kurios CIA ir Amerikos ambasada Beirute buvusios įveltos į izraelitų puolimą praėjusią savaitę.

Izraelio gynybos ministeris Moshe Dayan įspėjo Libaną, kad ateityje Izraelis gali būti priverstas pulti Libaną, kaip valstybę, nes Libanas atsakingas už savo palestiniečių veiksmus. Izraelis nelauks, kol palestiniečiai suorganizuos kokį teroro puolimą, bet pats pirmas puls teroristus ir jų globėjus, pasakė Dayanas. Praeityje, izraelitai puldami teroristus Libane, vengdavo pulti Libano reguliarią kariuomenę, tačiau ši padėtis gali ateityje pasikeisti. Praėjusio antradienio puolimas buvo labai pavykęs, pareiškė Dayanas, buvo paimti labai vertingi, svarbūs arabų dokumentai, kurie atidengė kai kurių arabų Izraelyje veiklą ir ryšius su užsienio teroristų grupėmis. Nemažai arabų, ypač Galilėjoje, buvo suimti.

Iš Jordano pranešama, kad ten karalius Hussein buvo paguldytas ligoninėn su smarkiu gripu. Ta proga gydytojai padarę nuodugnį karaliaus sveikatos patikrinimą.

Žemės drebėjimas Costa Ricoje

SAN JOSE. — Šeštadienį žemės drebėjimas ištiko Costa Ricą, Centrinėje Amerikoje. Tikrų žinių apie nukentėjusius dar nėra, tačiau Raudonasis Kryžius jau pranešė, kad daugelyje provincijos kaimų žmonės buvo palaidoti griuvančiuose namuose. Tilaran mieste drebėjimas sužalojo neseniai baigtą statyti katalikų katedrą.

Tas pats drebėjimas buvo jaučiamas ir Nikaragvoj, kur pernai drebėjimas užmušė virš 10,000 žmonių. Costa Ricos vidaus reikalų ministeris ir kiti pareigūnai išskrido helikopteriu apžiūrėti nelaimės paliestų vietovių.

◆ Nueistas už 8 merginų nužudymą Richard Speck neseniai buvo perkeltas iš Stateville kalėjimo prie Jolieto į Menard kalėjimą pietiniame Illinois, tačiau jam ten taip nepatiko, kad jis prašėsi perkelti atgal. Buvo pranešimų, kad Specką kiti kaliniai Menarde nedraugiskai sutiko ir primušė. Dabar jis vėl sėdi Statteville.

Maskva tvarkys Ukrainos sovchozus

1973 m. vasario 24 d. Kijevo radijas pranešė, kad Ukrainos sovchozų ministerija esanti reorganizuota iš respublikinės į sąjunginę — respublikinę. Tai reiškia, kad sovchozai bus tvarkomi iš Maskvos. Kadangi Kremliuje nėra sovchozų ministerijos, reikia manyti, kad Ukrainos sovchozų ministerija bus žinioje Sovietų Sąjungos žemės ūkio ministerijos. Iki dabar sovchozų ministerijos buvo tik keliuose respublikose. Lietuvoje nebuvo.

Herbert Stein, prezidento ekonominių patarėjų tarybos pirmininkas, labai nepatenkintas, kad nepavyko sustabdyti kylančių kainų.

PREZIDENTAS THIEU GRĮŽO NAMO, SUSTIPRINĖS KATALIKŲ POZICIJĄ

SAIGONAS. — P. Vietnamo prezidentas Thieu sugrįžo iš savo dviejų savaitų kelionės į Saigoną, kur jį susitiko 50,000 žmonių minia. Savo kalboje Thieu pareiškė, kad prezidentas Nixonas ir jis sutinka, jog taika Pietų Vietname reiškia taip pat taiką Laose ir Kambodijoje. Viet Congo delegacija tą pačią dieną paskelbė spaudai, kad P. Vietnamo kariuomenės įvedimas į Kambodiją būtų pasmerktas nepasisekimui. P. Vietnamo kariniai sluoksniai abejoja ar vietnamiečiai gali sūsti kareivius į Kambodiją, nes kareivių reikia Saigoniui ir kitiems miestams nuo komunistų ginti.

Sovietai platino senus kaltinimus

LONDONAS. — Izraelio diplomatai skelbia, kad Sovietų Sąjunga buvo pasirengusi plataus masto propagandinei akcijai prieš Izraelį ir prieš žydus. Tą akciją buvo pradėta sovietų informacijos agentūrų Romoje ir Paryžiuje. Novosti žinių agentūra paskelbė "naujų tvirtinimų" rastus žvdu dokumentus, kuriuose yra tašyklės, kaip visi žydai turi elgtis su "voiais" ar "akumais" — ne žydais.

Akumai neturi būti laikomi žmonėmis, izraelitai turi džiaugtis, kada miršta akumas. Nurodoma, kaip apgaudinėti ne žydus ir rirversti prie jų žlugimo. Sovietų Novosti agentūra tuos žydu "kanonu" nurodymus baigė pastaba, kad tai tie patys žydai, kurie išskerdė arabus kaimiečius Deir Yasin kaime, kurie degino arabus napalmu Abu Zabab ir Bakr Al Bahre, kurie sužalavo neseniai baigtą statyti katalikų katedrą.

Žydu diplomatai, pamate sovietų skleidžiamą literatūrą, tuoj pristatė spaudai kitą visai panašų kaltinimų kopiją, išleista caru Rusijai 1906 metais rusu juodašimčių organizacijos Kaltinimai žydams buvo visai panašūs.

Sovietų kampanija prieš žydus pasibaigė, kai nei prancūzų komunistų "L'Humanite" nei italų partijos "L'Unita" tos Novosti agentūros žinios nespausdino, o kita spauda tiesiog ignoravo prieš žydus kurstantį straipsnį.

Išvyksta diplomatų žmonos ir vaikai

PHNOM PENHAS. — Britanijos, Australijos ir Japonijos ambasados Kambodijoje išvežė savo diplomatų žmonas ir vaikus. Amerikos diplomatams vaikų atsivežti į Kambodiją neleidžiama nuo pernai metų rugšėjo mėn., tačiau yra 14 žmonių, iš kurių viena jau išvažiavo. Iš viso išvyko 57 įvairių diplomatinių atstovybių šeimų nariai.

Kambodijos sostinėje kalbama, kad diplomatų žmonos išvyksta ne tiek dėl pavojaus, kiek dėl nevatogumu kylančių iš nuolatinio elektros jėgainių gedimo. Mieste dažnai nutrūksta elektros srovė, šaldytuvai iš-tiršta, neveikia vėsinimo aparatai, kurie šiuo metu labai reikalingi, nes mieste dažnai būna 90 laipsnių karščio.

Vakar Kambodija pradėjo švesti savo Naujus metus ir ta proga buvo laukiama didesnio komunistų puolimo. Šventė tęsis tris dienas.

Stebėtojai galvoja, kad svarbiausias P. Vietnamo politiniam gyvenimui buvo Thieu pasimatymas su popiežium Pauliu. Thieu pats yra katalikas ir katalikai sudaro svarbią dalį Saigono valdžios. Sakoma, kad pusė visų P. Vietnamo kadro karininkų yra katalikai. Jų tarpe didžiausias yra ir nusistatymas prieš komunizmą. Apie milijoną katalikų pabėgo iš šiaurės, kai ten įsigalėjo Ho Chi Minhas su savo režimu. Dabar tie pabėgėliai yra svarbiausi Saigono vyriausybės ramišiai.

Dėl Thieu vizito pas popiežių Italijoje kilo demonstracijos ir riaušės, buvo susprogdintos trys bombos. Nors tas demonstracija ruošė komunistai, vis dėlto, nepasitenkinimą dėl audien-cijos reiškia ir kairieji katalikų sluoksniai, kuriems Vatikanas aiškina, kad popiežius visa valanda sakęs prezidentui Thieu pamokslą apie vyriausybės atsakomybes ir reikalą paleisti politinius kalinius.

Kambodijoje nenutrukiamas Amerikos lėktuvų bombardavimas privertė komunistus pasitraukti nuo kelio nr. 1 prie Anlong Chou, kur komunistai turėjo aštuonis batalionus kareivių. Kambodijos jėgos tuoj okupavo komunistų paliktas pozicijas. Bombardavimas tikrai sustabdė komunistų ofensyvą ir Kambodijos kariuomenės vadai lengviau atsikvėpė.

Amerikos žvalgyba praneša, kad dėl helikopterio numušimo virš komunistų pozicijų, kad komunistai panaudojo sovietų gamybos raketą. Helikopteris buvo numuštas jam skirtoje skridimo zonoje, tačiau komunistai, norėdami įrodyti, kad helikopteris nuklydo iš kelio, pakvietė iš Š. Vietnamo didelį sovietų gamybos Hook helikopterį, kuris numušto amerikiečių helikopterio griaučius perkėlė į kitą vietą, apie 25 mylios nuo tikrosios nukritimo vietos. Tik paruošę naują "nelaimės vietą", komunistai pakvietė tarptautinės kontrolės komisijos narius jos apžiūrėti.

Daug veltėdžių

Praėjusiais metais Klaipėdoje komunistinės ideologijos klausimais perskaityta 8000 paskaitų, lektorais ir propagandistais dirbo daugiau kaip pusantro tūkstančio žmonių. (Tai bent būrys veltėdžių! — E.). Šiais metais politinio švietimo sistemoje mokosi daugiau kaip 40 tūkstančių žmonių. (Tiesa, kovo 24).

Deja, okupuotoje Lietuvoje nėra jokių viešųjų institucijų ir neleidžiama susirinkimų, kuriuos bent dalimi galėtų atsverti tuos propagandinius tuščiažodiavimus. Kunigai banyčiose gali kalbėti tik savo maldas, bet nieko negali pasisakyti prieš savo priešus — ateistinius ir kitus propagandistus. (E.)

Ties Milžino paunksmės realybe ir sapnais

N, man neteko kalbėtis su Tr. man Capote. Ir neteko matyti Milžino paunksmės pastatymo Čikagoje. Neteko ir Baļo Sruogos Milžino paunksmės skaityti. Vaje, kas per laukinis, sušaks man viską žinantį snobas. O aš atsiirsiu: didelio čia daiktai! Perskaitau, tiesa, prieš eidamas į teatrą, jeigu knyga jau turiu arba lengvai gali nusipirkti. Pavyzdžiui, dėl mano tekio mizerno anglių kalbos supratimo, jei nepersiskaityčiau, ko reikia, prieš važiuodamas į Stratfordą, tai ne nežinočiau, kas ten ką lošė. Lietuviškai, rodos, beveik viską suprantu, bet kai skaitau dramą, tai visada daugiau ar mažiau pasimetu. Vistiek Alanto, Vaicūno, ar Ostrausko. Visai kita, kai veikia pamatų scenoje. Kai šaltos raidės virsta šiltais kūnais. Kai grimas, apranga, iš jauno daro seną arba atvirkščiai. Kai režisierius automobilių darbininką paverčia riteriu. Kai dailininkas dažnai ankštą salę galo pakilima, scena vadinama, perkeičia į viduramžių pilį. Norėjau, kaip nenorėjus, perskaityti Milžino paunksmę prieš pamatydamas. Bet jeigu nebuvo kur gauti, tai argi persipieši?

Balandžio 7 d. Detroito Alka minėjo 20-ties metų sukaktį. Apie tai visai neseniai čia esu rašęs, taigi, kad minės, ir kas ta Alka. Tai ir pastatė Justas Pusdešris Milžino paunksmės keturius paveikslus, sako, iš devynių. Ir tuos pačius ne visai pilnus, truputį apkarpytus, aptrupintus.

Surinko, sako, visus dar pri-

sišaukiamus geriausius aktorius. Štai, kaip jie programoje surašyti: Jogaila, Lenkų karalius — Karolis Balys; Sofija, jo žmona — Elena Zubrickienė; Zbigniev, Krokuvos vyskupas — Kazimieras Gričius; Švitrigaila, kunigaikštis — Vytautas Ogilvis; Katalina — Danutė Jankienė; Elzbieta — Rita Garliauskaitė; Zaremba, riteris — Henrikas Dūda; Kornicas, riteris — Justas Pusdešris; kalėjimo sargas — Algirdas Pesys. Reikia pasakyti, kad visi jie buvo aktoriai, o ne šiaip sau į sceną atėję, kad tik dramaturgo įbruktus žodžius išsipaityti. Kaip aktorius tenka juos ir vertinti. Karolis Balys, kaip kiekvienoje rolėje praeity, taip ir čia buvo nepaminomas. Vistiek, ar jis vaidino batišuvį Alanto pjesėje, ar karalių dabar, Sruogos dramoje, buvo kaip tik tuo, ką vaidino. Šį kartą matėme senatvės ir valstybės rūpesčių slegiamą, žmonos tariamai apgaudinėjamą, du kartu scenoje tikromis asaromis pravirkusį Jogailą ir mums buvo jo labai gaila. Elena Zubrickienė karalienės rolė buvo, deja, perdidelė ir persunkti. Puikus jos balsas ir gerai valdomas. Tik už balsą ją ir galima pagirti.

Kazimieras Gričius kiek monotoniškas savo dainuojamų balsu ir gal kiek "perminkštas" veidmainio rolei, bet, visuomenėje, jis vaidmenį gerai atliko. Vytautas Ogilvis antrame paveiksle buvo nervingas, trečiame — sarkastiškas, ketvirtame — valdoviškas. Taip, regis, maždaug, ir reikėjo. Tik, visais trimis at-

Bruselyje įvyko Tarptautinė knygų paroda, kurioje buvo galima pamatyti visų kontinentų knygų ir žurnalų. Paroda turėjo didelį pasisekimą.

vejais, manding, jis buvo perjaunas. Neturiu laiko dabar knistis po šaltinius, bet, tik į LE pora tomų akį metus aišku, jog vos dvidešimties metų amžiaus tarpas jį nuo Jogailos teskiria, tad, prieš Vytauto karsto priesaiką darydamas, jis turėjo būti apie 60-ties. Argi tokį seną V. Ogilvis čia vaidino? Taigi, jei ne tas jaunatviškumas (bet čia ir režisieriaus kaltė), Ogilvis role atliko labai gerai. Pati geriausia aktorė iš moterų ir pati geriausia iš visų aktorių po K. Balio, buvo Danutė Jankienė. Mažoji Katalinos rolė ji buvo tokia natūrali ir šilta, kad net karalienės jos draugystėje daug geriau jautėsi, taigi, daug geriau vaidino, negu kitose vietose, su vyrais. Nieko neturiu pasakyti apie Ritos Garliauskaitės vaidybą. Henrikas Dūda, riterio Zarembos rolėje, norėjo būti ir drąsus ir išmintingas. Bet kam jį jis taip skubėjo savo monologą išdeklamuoti? Įdomus ir kitiškas šį kartą buvo Justas Pusdešris, negu mes esame pratę jį matyti. Pagaliau, Algirdas Pesys sargo rolėje jautėsi kaip namie, ir jo valdybai nieko neturiu prikišti.

Išivaizduoju, kaip sunku buvo Vytautui Ogilviui sutalpinti Krokuvos karališką ir Vilniaus kunigaikštiską menų platybės miniatūrinėje Lietuvių namų scenelėje. Vis dėlto, rūmų kolonos, karališkas sostas, scenos gilumoje valstybių herbai, o vienu atveju Vytauto portretas, žiūrova įtikino. Tiesa, su lenkų ereliu ne Gedimino stulpai, o vytiš turėjo puošti Jogailos menę. Kostiumai buvo puošnūs, įvairūs, įdomūs. Kyla tik keletas klausimų dėl tų kostiumų ir butaforijos smulkmenų. Pavyzdžiui, argi Švitrigaila kalėjime turėjo dėvėti puošnius rūbus ir aukštą lieta sagtim diržą? Argi ne geriau viduramžių kalėjime jam tiko būti skuduruose? O ar Jogaila verkdamas turėjo prie akių dėti iš rankovės ištrauktą ploną, moterišką nosinę? Išvis, ar tais laikais nosinės jau buvo naudojamos, ar rankovė asaras nubraukdavo? Ar kalėjimo sargai turėjo dvidešimt šimtmečio Lietuvos ūkininkų naudojamas liktarnas? Pats nepastebėjau, bet bičiuliai po vaidinimo pasakojo, kad ant vyskupo kairio riešo jie ir laikrodėlį matė...

Ypatingo šviesų žaidimo šiam spektaklyje nebuvo ir, atrodo, nereikėjo. Beveik visos scenos prasidėjo tamsioje, paskui staiga nušviesdavo, paskui dar keletą kartų šviesų stiprumas buvo kaitaliojamas. Algirdo Pleskaičio šviesų efektai, manau, buvo pakankami.

Milžino paunksmėje... Ar tik vieno milžino? Man regis — dviejų. Kas buvo Balio Sruogos Milžinas iš didžiosios raidės, mums pakankamai aišku. Vytauto Didžiojo veidas nebuvo parodytas ir nebuvo tartas jo žodis, o tačiau apie jį sukosi visos kalbos, jis buvo įvykių centre. Bet žiūrovas lygiai jautė ir antrojo milžino — Balį Sruogą. Jo žodžiai, į aktorių lūpas įdėti, buvo drąsūs ir galingi. Ir dažnai

Tinkamo maisto pasirinkimo priemonės

Kiekvienas žmogus stengiasi vartoti tinkamiausią sau maistą. Kai šiais laikais visokeriopoj spaudoj kartas nuo karto gykitojų nurodoma, koki maistą reikia vartoti, norint išlaikyti gerą sveikatą, tad daugelis žmonių į visa tai atkreipia savo dėmesį. Kadangi visuomenėje paplitę nemaža tokių žmonių, kurie pasižymi vadinamuoju nusipenėjimu, tad spaudoje gydytojų būna nurodoma, koki maistą reikia vartoti, kad nesusidarytų žmogaus kūne vadinamųjų riebalų.

Žmonės tokiu būdu atkreipia savo dėmesį į perkamuosius produktus, kurie pasižymi visokiais riebalais. Kai tenka nuvykti į kokią nors maisto krautuvę, tad tenka pastebėti, kad įvairius pirkėjai pasirinkdami sau mėsą labai atidžiai žiūri, kad mėsos paviršiuje nebūtų per daug riebalinių dalelių, nes, anot jų, privalgus tokios mėsos galima savų kūne sudaryti didelį kiekį riebalų, kitaip sakant — nusipenėti ir tokiu būdu įgyti visokias ligas.

Ypatingas pirkėjų dėmesys atkreipiamas ir į kitus maisto produktus: į visokius vaisius ir daržoves. Dažniausiai vaisius bei daržoves pasirenka ne vyrai, bet moterys. Jos, kai tenka

skirtingi, negu oficialūs istorijos vadovėliai skelbia.

Mano nuomone, čia buvo pats geriausias Alkos pasirodymas, arba bent lygus su prieš keletą metų suruoštu skėmos kūrybos vakaru. Tik skėmos veikalu ištraukos buvo vaidinamos tuščiai salei, o Milžino paunksmės žiūrojo pusantros šimto žmonių. Po spektaklio šokių nebuvo, nes gavenia, bet užtat turėjome gražų kultūrinį siurprizą — Vytauto Ogilvio paveikslų parodą. Sakau siurprizą, nors seniai žinojau apie parodos rengimą ir kitiems čia skelbiau. Siurprizas buvo todėl, kad Vytautas Ogilvis per paskutinius keletą metų, pasirodo, visą galvą paaukęs ir jo kūryba jau tikrai verta dėmesio. Kava ir saudumynais vaisindamiesi, po spektaklio žmonės dar pora valandų greitimejo salėje ir V. Ogilvio kūryba gėrėjosi, ir apie Balį Sruogą bei Milžino paunksmėje dramą kalbėjo. Kuo ne visi kitas kitą klausė: kodėl gi tik keturius paveikslus, kodėl Justo Pusdešrio Alka mums nedavė viso veikalo?

Kodėl, kodėl, kalbėjau su Justu Pusdešriu kiek vėliau, Alkos sukaktuvinėje vakarieneje. Jis paaiškino kodėl. Man paaiškinimo užteko. Esu dėkingas už tiek kiek davė.

Ak, dar kyla klausimas, ar Alka pamiršo savo dvidešimtmę? Kiti sako, kad ne, nes, girdi, nebuvo oficialių kalbėtojų, nebuvo sveikintojų, gėlių ir toščių. O man regis, kad pamiršo pačių geriausių būdų, nes Detroito visuomenė parodė dalyvę Balio Sruogos kūrybos. Ir parodė taip, kaip subrendęs vaidintojų kolektyvas tegali parodyti.

daug", kitiems tatau atrodė ne "perdaug". Taigi nurodomi vartojimui patiekalai turėtų būti nurodomi svoriais, nes pasakymas "perdaug" yra įvairiai suprantamas. Taip pat kai būna patarimai apie kokių nors skysčių (pieno, vandens ir kt.) vartojimą, tad paprastai nusakoma, kiek puodukų reikia suvartoti; o juk tie puodukai būna įvairių rūšių: maži, vidutiniai, dideli. Taigi turėtų būti nurodoma reikiamų juodųjų talpumas.

Tinkamo maisto nurodytojai turėtų pažymėti, kad kai kurie žmonės nutunka nevertodami jokių riebalinių patiekalų. Juk yra tokių maisto patiekalų, kurie žmogaus virškinimo organuose sudaro tokį junginį, kuris padeda susidaryti gausiems riebalams. Pavyzdžiui, ir kiti gyvūnai, sakysim — kiaulės, būna šeriamos neriebaliniu pašaru, užsiaugina sau didelį kiekį riebalų, lašinių.

Gero maisto nurodytojai visada pamini apie reikiamus vitaminus, kurie yra visokiuose vaisiuose arba daržovėse. Tie vitaminai prie maisto yra labai naudingi. Kai patariama tam tikslui vartoti obuolius, tad turėtų būti pasakoma, kad jų oda nebūtų nulupama, nes prie tos odėlės yra prisiliejus didesnis skaičius vitaminų. O kai patariama vartoti vitaminus, perkamus vaistinėse, tad turi būti pasakoma, kad tokie vitaminų preparatai turi būti vartojami valgant (pusryčius, pietus ar vakarienę) nes tokiu būdu visa tai imituoja natūralios vitaminizacijos procesą, kitaip sakant — vitaminai tuoju susimaišę su maistu geriausiai padeda sveikatai. Jei tokių vitaminų preparatai būna vartojami be maisto, tad kai kam susidaro visokių negerovių.

A. Keimutis

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietais viršeliuose už \$6.00.

Apie knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, apie senus laikus, kai ativarai ir laumes skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštaviniai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Burkiene, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYNUKES, 34 psl. su 8 apsakymais ir 8 vaizdais. Abi gausiai iliustruotos. Spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė - Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELEIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simankeviciaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaite - Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Nakas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-gos premijota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stanickaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiluoiti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaičiai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išlaikys vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apieleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidžius aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabų neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVE SAVO LAISKŲSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdži tremtis jį nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pastitokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Nie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American dream will be a reality.

Now E Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (if the first year's interest is not cashed in, it is added to the principal and the interest is compounded). When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Spaudos pabiros

(Tęsinys)

1923 m. balandžio mėn., tada jau kaip privatus ir civilis asmuo, Kleščinskis apsilankė Klaipėdos mieste. Nugėres, sukėlė restorane sau nemalonų incidentą, rytojaus dieną apsilankė pas mane gubernatūroje, prašydamas įvykį likviduoti, ir grįžo į Kauną. Bent iki vizito Klaipėdon neturėjau jokių įtarimų dėl jo nelojalumo Lietuvai, kuri leido jam įsikurti Lietuvoje ir už trumpą, vos poros metų, tarnybą, mokėjo penkis šimtus litų pensijos. Niekas neklidė at-sargos generolui gauti dar privačią tarnybą ir, palyginti, dar jauno žmogaus energiją panaudoti savo materialinei padėčiai gerinti.

Pirmą kalustuką sukėlė pats generolas. 1925 vasarą, būdamas Kaune, sutikau Kleščinskį, ir jis prašė skirti jam pusvalandį laiko konfidencialiai. Jis norįs mano patarimo.

— Kaip Jūs manote, — klausė, — ar aš galėčiau surizikuoti

jie man pasiūlė vykti Maskvon ir žadėjo duoti vizą...

— Kokia ta prekė — mašinerija? — paklausiau, — ir kokio firma, ar vokiečių?

— Ne. Štai iš šio liudijimo matysite. — Ir generolas ištraukė iš švarko kišenės popieriuką. Liudijimas buvo vienos nepir-mailes Kauno gastronomijos krautuvės savininkų, įgaliojan-tis generolą Kleščinskį parduoti Sovietams prancūzišką konja-ką.

Jau Kleščinskio paaiškinimas daug ką man išryškino, o pers-kaitsė tokį liudijimą, visiškai neabejojau, su kuo turiu reika-lą. Prieš mane buvo ne naivus jaunuolis, bet baigęs karo aka-demiją rusų pulkininkas, pas-mus pakeltas į generolus.

Kad nesukelčiau įtarimų ir ne-išduočiau tikrų savo minčių, pa-sakiau generolui:

— Aš jau keleri metai esu nuosėliai nuo tų reikalų, gal ir Sovietai pakeitė savo politiką... Tuo tarpu turiu tarnybą "į biz-nį" neinu ir jums konkurencijos nepadarysiu.

Rytojaus dieną pasikalbėjimą ir savo samprotavimus perda-viau, kam reikia tardamas, kad tolimesnės išvados ir veiksmai ne mano reikalas. Praėjo su vir-šum metai laiko. Iš tarnybos pa-sitraukiau. Kitos pasiūlytos val-dinės tarnybos nepriėmiau. Kau-ne nesilankiau ir apie Kleščių, kaip jį sutrumpintai vadino, už-miršau.

Pasikeitė vyriausybė "(po 1926 m. gruodžio mėn. 17 d. per-versmo J.)" naujasis krašto ap-saugos ministras Antanas Mer-kys telefonavo man Klaipėdon, kad jam rekomendavus, valsty-bės prezidentas ir ministras pir-mininkas prašo mane skubiai at-vykti į Kauną.

"...tos kelionės rezultatas — man teko būti politinės ir kri-minalinės policijos valdybos di-rektorium ir vėl susidurti su gen. Kleščinskium..."

Vieną vakarą, pastebėjęs Kleščinskį išeinant iš Merkio, prisiminiau su juo pasikalbė-jimą prieš pusantų metų ir, į-jęs pas Merkį, paklausiau ko-kios rūšies pasikalbėjimus jie-du turi. Mūsų santykiai leido man tokį klausimą. Merkys pa-aikino, kad Kleščinskis negali tinkamai suvartoti savo energi-jos ir veržiasi padėti patarimais, siūlo savo projektus. Paskui Merkys paklausė, kodėl aš do-miuoši Kleščinskium...

"...Paanalizuok visus jūsų santykius, kalbas, gal prisiminsi, ar tau nekilo koks klausukas?"

— Žinai, neskyriaus jokios reikšmės jo nelenalams. Galvo-jau neturi kur dėtis, tai ir užei-na... Šiandien jis manęs klausė, ar mes turime igulos aliarmo plana. Pavyzdžiui, bet kokio perversmo, kad ir komunistinio, atveju: ar turime sudare plana, kaip ir ka veiks kiekviena ka-rinė dalis, kas saugos tiltus, įstaigas, prezidentūrą ir t. t.

— Na, o ką jam atsakė? — paklausiau.

— Atsakiau, kad turime šio-ki toki. Gal ir nevisai tobulas, bet šiuo metu visi užimti, nėra kam paversti smulkiau išdirbti. Kleščinskis pažadėjo išdirbti smulkiai detalizuota plana ir man pateikti: sakė, kad tuoi im-sis darbo ir net gal ryt vakare man atneš...

Kitą rytą pareikalavau iš ar-

chyvo vieta, ką žinoma apie ge-nerolą, ir išorinio sekimo sekci-jos vedėjų... pavedžiau tuoj su ypatingu rūpestingumu ir di-džiausiu atsargumu organizuo-ti gen. Kleščinskio sekimą...

Po pusvalandžio gavau iš ar-chyvo Kleščinskio bylą. Užteko kito pusvalandžio jai pastudi-juoti. Pasijutau rolėje medžio-tojo, užklupusio nepaprastai re-tą žvėrį. Pajutau medžio-tojo jausmą visu pilnumu... Jis nėra eilinis informatorius, buvo ge-neralinio štabo viršininkas, per tiek metų veikė Kauno viršūnė-se. Tokio kalibro šnipui nega-lima buvo leisti pasislėpti, kad ir toj pačioj Sovietų Sąjungoj. Ten, įrodęs savo lopalumą kele-rių metų "darbu", būtų gal pa-skirtas karo akademijos profes-orium arba šiaip aukštoms pa-reigoms ir juoktusi, kad mažoje valstybėje nesugebėjome jo per-eilę metų išsifruoti. Tai padra-sintų ir kitus tokiams darbiui. Ir priešingai, jei generolas Kleš-činskis bus ne tik viešai demas-kuotas, bet ir nubaustas už savo pragaistingą darbą, tas atbaidys kitus. Tokiam paukščiui nega-lima duoti galimybės pasislėp-ti...

"Vakare Merkys pats paskam-bino ir prašė užėiti. Kai nuvykau pas jį naktį, jis parodė man sto-rą aplanką su tą pat dieną Kleš-činskio jam pateiktą projektą — apsaugos priemonėmis ir akci-jai bet kokiam perversmo mėgi-nimui atremti.

— Gali man duoti tą projektą pastudijuoti? — klausiu.

— Žinoma. Ką man su tuo pro-jektu daryti? — klausia Mer-kys.

— Rytoj jį grąžinsiu. Manau, geriausia būtų tuo tarpu padė-ti jį seifą, o igulos viršininkui ir komendantui pavesti išdirbti sa-vo plana, kuris Kleščiumi nebūtų žinomas, ir, aišku, tenka atsi-žvelgti į "patarėjo" sugestijas, kurios gali būti klasišingos..."

"...Naktis buvo nepaprastai šalta. Sniegas po kojomis girgž-dėjo. Nuskubėjau į įstaigą pa-imoti savo automobilio. Įstaigo-jė 12 val. nakties išorinio sek-i-mo vedėjas priiminėjo seklių ra-portus. Reguliariai tų raportų santrauka jis pranešdavo iš ry-to. Šį kartą jis jau buvo ieško-jęs manęs — reiškia, įvyko kas svarbaus.

Dežuruojantis valdininkas jam patefonavo, ir A. N-a atskubė-jo gerokai sujaudintas su popie-rio lapais rankose.

"Atsargus"... — pradėjo aiš-kingi valdininkas... — turėjo ypatingą susitikimą...

Žiūrėdamas į raporto lapą, N-a tęsė:

"20 val. "Atsargus" išėjo iš savo buto ir neskubėdamas nu-sileido į Laisvės Aleją, ties Igu-las bažnyčia pasuko Vytauto kal-no link. Pastovėjęs kiek ties par-ko varteliais, pradare juos ir apnigta aleja kopė toliau į res-toraną (žiemos metu ne tik ne-veikiantį, bet ir lentomis užkal-tą).

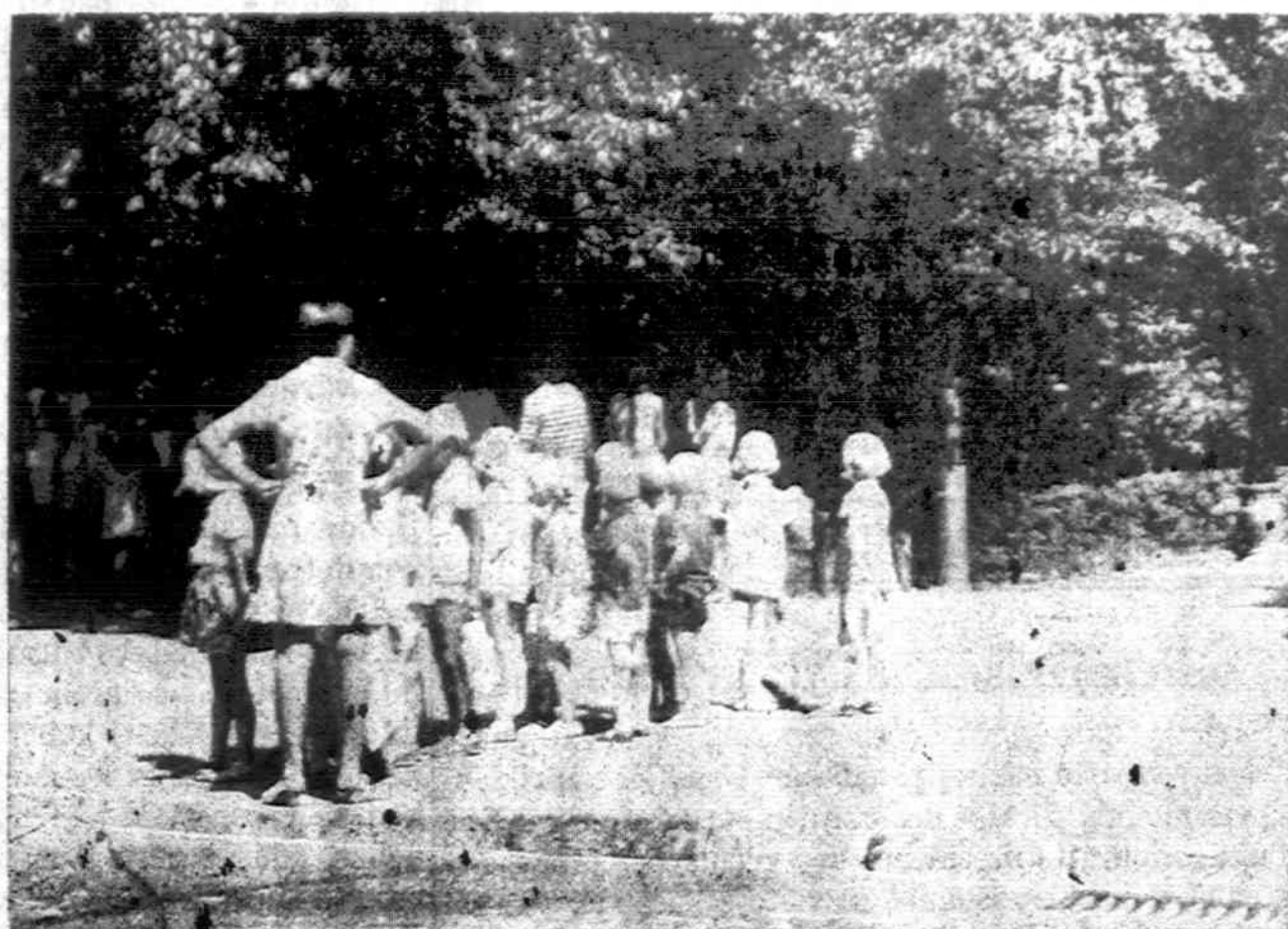
Pusiaukelyje jis staiga apsi-suko, sustojo ir klausė... teko spėti, kad toks generolo ("Atsar-gus") elgesys buvo tik jo di-džiausio atsargumo priemonė. Gal jis ėjo į sutartą pasimat-y-mą su savo ryšininku, bet gal tik norėjo tokiu keliu patikrinti, ar nėra sekamas. "Atsargus" (generolas Kleščinskis) nusira-minęs, ar tik dėdamasis nusira-minęs, nuėjo į kalną toliau. Pa-ėjęs koki dešimtį žingsnių, ne-nerolas ir vėl atsuko, apsidai-rė ir ėjo toliau. Daugiau nesi-dairė... iš restorano pusės, nuo verandos nusileido vyras ir ne-skubėdamas ėjo pasitikti gene-rolą. Abu pasisveikino ir stovė-dami kalbėjosi. Po kokių 10 mi-nučių abu atsivėikino... Kai ge-nerolas prapuoė iš akių, nežino-masis irgi nuėjo, bet ne žemyn, o kitu keliu į šoną.

(Bus daugiau)

SKAUDANTIS DANTIS
— Negalėjau ateiti. Skaudė-jo danti...
— Ar dar skauda?
— Nežinau, jis liko pas gy-dytoją.

Pavergtoje Lietuvoje

FOTO REPORTAŽAS

Dabartinės Lietuvos mokytoja rikiuoja vaikučius, kad galėtų perversi per gatvę ir, pagal oku-panto įsakymą, nuvesti į greta esantį ateizmo muziejų (buvusią šv. Kazimiero bažnyčią). Rusai stengiasi išauklėti "naują žmogų", bet jie vartoja žiaurais žmogaus auklėjimo priemones. Jau-nimas auga, bet jis ne rusiškas.

Korektūros klaidos

Spaudoje korektūros klaidos yra labai sunkiai išvengiamas reiškinys. Kaip visoje lietuviš-koje spaudoje, jų apstu, o taip pat jų neišvengia ir didžiosios, pasaulinio garso leidyklos, ku-rių spausdinamų leidinių korek-taras skaito — tikrina trys, ke-turi ar net penki korektoriai, tik-rintojai. Tekstų surinkime pa-sitaiko tokių fatališkų klaidų, kad net keturi ar penki korek-toriai, tikrintojai, optinės paklai-dos pasėkoje, jų nepastebi ir nekarta leidyklos turi nepatikė-tinai didelius nuostolius.

Taip yra atsitikę vienai New Yorko leidyklai, kada ji vykdė vienos katalikų institucijos už-sakymą — spausdinti maldakny-gę. Užsakymas buvo labai di-delis. Vienoje maldaknygės maldoje turėjo būti "o, mano Dieve, nemirtingas". Anglų kal-boje žodis "nemirtingas" turė-

tų būti "immortal". Deja, korek-tūros klaidos pasėkoje buvo at-spausta "inmoral" (nemoralus) ir šios fatališkos korektūros klaidos pasėkoje leidykla turėjo milžiniškus nuostolius, nes mal-daknygė buvo išleista brangių įrišimų, pataisa buvo neįmano-

ma, užsakytojas knygą priimti atsisakė. Už korektūros tikslu-mą, pagal sutartį, buvo atsa-kinga leidykla.

Tokių nemalonių, o kartais ir linksmai nutekiančių korektū-ros klaidų būna ir mūsų perio-dinėje spaudoje.

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną as-meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado-maitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE"

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

Universal SAVINGS

JEI PADĖSITE TAUPOMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADĖSITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytu-vą, žvakų, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržo-vėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADĖSITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spir-gintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val.
vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansamblių, chorai, grupės, užsakičius 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

TEL. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEimlock 4-5849
Rezid. 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais pagal susitarimą.

Rez. tel. 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti MI 2-0001.

DR. NINA KRAUČELIŲ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-7700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto
tytu susitarimu.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofis: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bاندازai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

NAUJIENAS

LIETUVIŲ TAIPI PERLA IR PARDUODA
IR PROPAGANDINIAI TIKŲ PER
NAUJIENAS

MŪSŲ SPAUDOJE

Reikalinga knyga ir apie dabartinį
lenkų sadizmą prieš lietuvius

Naujienu 3 m. balandžio 12 d. nr. 87 Alfonsas Nakas rašo apie Petro Česulio knygą "Nužmogintieji", kurioje autorius, pats nuo lenkų žiauriai nukentėjęs kankinys, aprašo lietuvių kankinimus lenkams užgrobus ir valdant Vilnių ir Rytinės Lietuvos dalis. Gerai, kad knygos recenzentas pateikė adresą, kur ta knyga galima gauti, būtent: pas Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos C. V-bos narę Eugeniją Bulotienę, 415 Golden Gate Ave., Detroit, Mich., 48208. Verta tą knygą ne tik įsigyti, bet ir dar plačiau pakomentuoti ir mūsų spaudoje plačiau ištraukti perspausdinti. Žvelgiant į ateitį, reikia atsižvelgti į praeitį ir geriau pažinti, kas yra tie "panowie bracia", su kuriais anksčiau ar vėliau lietuviams teks vėl šnektis dėl ateities santykių, turint galvoje ne vien kaip lenkai elgėsi su jų valdžion patekusiais lietuviais praeityje, bet ir kaip jie elgiasi dabartyje. Tuo opiu klausimu labai pasitarnauja p. J. Kuprionis "Draugo" š. m. balandžio 11 d. nr. straipsnyje "Pastangos išnaukinti Punksko lietuvius", kurio įmanomai didesnė dalis čia pacituojama:

"Nei Vilniaus, nei Suvalkų srities žemės nepasizymi nei derlingumu nei gėlmės turtais, išskiriant gamtos grožį. Iš kitos pusės, ką lietuviai kada nors lenkams yra blogo padarę, kuo būtų buvę lenkams pavojingi? Atvirščiai, niekas nėra tiek daug gero lenkams padarę, juos sustiprinę, padėję jiems iškilti, kaip lietuviai. Lietuvių paslaugų lenkams sąrašas būtų labai ilgas".

Po šio įvado straipsnio autorius suglaustai atpasakoja, kaip patys lenkai didžiuojasi gadyne, kada ji valdė lietuvių Jogailaičių giminei, sumini lietuvių tikrai brolišką pagalbą lenkams,

kai Hitlerio ordos pradėjo Lenkiją terioti, ir pagaliau prieina prie šių dienų, kaip net "Liaudies Lenkija" šiandien planingai persekioja ir naikina lietuvių lenkams patekusioje etnografinės Lietuvos dalyje, kur net paskutinis lietuvių laikraštis uždarytas...

J. Kuprionis rašo: "Vilnius dabar, nors su labai griežtai apkarpytom apylinkėmis, yra atitekęs Lietuvai. Lenkų skaičius Lietuvoje yra gerokai sumažėjęs, nes daugelis ne tik lenkų, bet ir lietuvių repatriavo į Lenkiją dėl geresnių gyvenimo sąlygų. Lietuvoje lenkų yra apie 7.7% visų gyventojų. Jie čia turi plačias tautines laisves ir valstybės paramą. Turi apie 300 įvairių lenkiškų mokyklų, teatrų, dainų ir šokių ansamblių, gausią spaudą, savaitraščius, net dienraštį "Czerwony Sztandar". Taip lietuviai traktuoja lenkus.

Suvalkų trikampis

"O kaip gi lenkai elgiasi su jų valdžion patekusiais lietuviais? Jų čia priskaitoma tik apie keletą tūkstančių. Grupelės įsikūrusios Vraclave, Varšuvoje, Baltstogėje, Olštynėje, kitur pavieniui išsiblaškę. Labiau kompartinis susibūrimas yra Seinų ir Suvalkų apskrityse, kur, įskaitant Punksko miestelį, yra keletas ar kelios dešimtys kaimų bei vienišų, kuriuose gyvena lietuviai nuo šimtmečių iš savo tėvų paveldėtos sodybos. Jų čia yra apie 10,000.

Suminėjęs, kaip tą grynai lenkišką Lietuvos dalelę Hitleris pasigrobęs pardavė savo sąjungininkams sovietų komunistams ir tie ją priskyrė "liaudies" Lenkijai, straipsnio autorius suglaustai nupasakoja, ką lenkai su Seinų-Punksko lietuviams šiandien daro:

"Pirmiausia, daromi visokie sunkumai turėti lietuviškas mokyklas. Jei lietuviai vargais negalės tokią mokyklą suorganizuoti, tai iškyla patalpų gavimo klausimas arba nors ir pačių kalbos būdu remontams vykdyti medžiagų gavimas. Visur kliūtys. Neleidžiama lietuviams turėti savų organizacijų. Tik 1957 m. po Lenkijoje iškilusių neramumų Punksko lietuviams buvo gauti leidimai įsteigti Lietuvių kultūros draugiją. Draugijai lietuviška spauda, turėti savo laikraštį. Tad tik retkarčiais teišleidžiami neperiodiniai leidiniai. Pagaliau 1971 m. galė, kaip jie ten rašo: "...susidarė mums kai kurių galimybių leisti nuolatinį lietuvišką laikraštį".

Išleistas laikraštis "Varsnos", mokslo ir kultūros metraštis. Spausdinamas, rašoma mašinėlėmis, taigi gana varganos išvaizdos. Šiek tiek iliustruotas. Nors ryžtasi leisti kas mėnesį, bet pajėgia išleisti tik kas du mėnesius po 16 psl. Po ranka turi visus išleistus "Varsnos" numerius: vieną 1971 m. ir šešis 1972 m. Turiny pastebimas didelis taikstymasis valdžion Lenkijos režimui. Bet svarstomi ir savi, lietuviški klausimai. Štai, keletas būdingesnių straipsnių pavadinimų: Kaip atsirado jotvingiai, Senovės lietuvių kariuomenė, Dr. Jurgis Saurėvėna prisiminimai, Senojo tikėjimo pėdsakai liaudies pasakojimuose, Mūsų krašto tarmės, Gediminas ir Geležinis vilkas ir kt. Šiek tiek beletristikos ir poezijos dalykėlių, informacinės žinios apie vietos lietuvių veiklą ir t. t.

Uždare vienintelį lietuvių laikraštį

Nors ir gana kuklus bei retai teišleidžiamas laikraštis vietos lietuviams sukėlė didelį džiaugsmą ir entuziazmą. Fikciniai sunkumai dėl mažo tiražo išlyginami, kaip jie rašo: "...ir neturtingieji pakloja šim-

Vaidas, kurį galima matyti tik Egipte. Tolumoje stovi piramidė, kiek arčiau modernus automobilis ir grupė žaidžiančių vaikų

tines". 1972 metų paskutiniam numerio redakcija jau džiaugėsi, kad, nugalėjus įvairius sunkumus, "Varsnos" vis stiprėja, vis gausėja bendradarbių, jaunų ir vyresnių, įvairių pažiūrų ir išsilavinimo. Redakcijos žody "I antruosius (1973) metus žengiant" su didele viltimi žiūrėma į ateitį.

Deja, tai nepatiko lenkų šovinistams. Partiniu atžvilgiu jie ten neturi prie ko prikibti: laikraštis pusėtinai pagarbia partiją ir režimą. Vienintelės ten lietuvių kultūros dr-jos vadovybės narių 90% turi partinius bilietus. Piniginės paramos negauna, jos ne nereikalauja. Vienintelė priežastis, — tai krislas lenkų akyse, kad tas laikraštis jungia nors ir negausią Lenkijoje gyvenančių lietuvių saulelę kad susidaro organizuotas lietuvių veikimas, o tas juos jau dvasiškai sustiprina. Ir taip jau keletą mėnuo. "Varsnos" nebeateina. Neperseniai laikraščio teko skaityti, kad laikraščio leidimas sustabdytas".

Anei rašto, anei druko...

"Taip darė mūravojiniai rusai, taip daro lenkai. Abiejų tikslai tokie patys. Tik tas, kai iš lenkų pusės, tai yra tarsi "atsilyginimas" kai okupuotoje Lietuvoje lenkams leidžiama leisti gausi spauda, veikti meno ansambliams, išlaikoma apie 300 lenkiškų mokyklų. Neseniai patiemis buvus sutriptom vokiečių ir rusų, o dar ir dabar tojus, kad ir pačių lenkų pilnas netikrumas, bet gavę kiek laisvės, panūdė kitus persekioti". Šiomis dienomis su gedulu minėdami sovietų maskolių Katy mėske nužudytuosius savo tautiečius lenkai turėtų ne vien ašaroti dėl savo tautos kentėjimų, bet ta pačia proga ir perkrauti savo sąžines, kaip jie kankina į jų rankas atiduotus savo — be perdėjimo — geriausius kaimynus lietuvius.

J. Pr.

TRUMPAI

— Mokytojas Jonas Greimas, 84 m. amžiaus, mirė Lietuvoje. Gimė 1888 m. birželio mėn. 26 d. Turgalaukyje, Marijampolės aps. 1904 m. mokėsi Veiverių mokytojų seminarijoje. 1905 m. už dalyvavimą mokinių streike rusų žandarų areštuotas ir pašalintas iš seminarijos. Vėliau grąžintas mokytoju ir jį 1907 m. baigęs mokytojų Katedrą, Lenkijoje. 1908 — 1915 m. Barzdų pradžios mokyklos vedėjas, šakių apskr. 1915 — 1918 m. dirbo žemaičių sąjungoje Minske ir Vilniuje. Nuo 1919 m. Pažerėjų pradžios mokyklos vedėjas, Vilniaus apskr. Placiai dirbo lietuvių visuomeninėj darbe. Priklausė Lietuvos socialdemokratų partijai ir Lietuvos mokytojų profesinei sąjungai.

Plačiai veikė antibolševikiname ir antinaciniame pogrindyje. Gyvendamas arti vokiečių sienos, 1940 m. rusiškos okupacijos pradžioje padėjo lietuvių veikėjams pasitraukti Vokietijon.

Ar Čikagoj girdimas Medelino radijas?

Prof. J. Kaselionas iš Kolombijos rašo ALB. kad Radio Suta-tenza Medelino sekcija du kartus į dieną 8 valandą praneša lietuvių jaunimo parašų rinkimo propagandą, o 14 val. (2 val. popietį dar priduria keletą minučių lietuviškai muzikai, kad girdėtų visos Pietų Amerikos lietuviai.

Iš Medelino transliuoja — 950 kilociklų ilgraja banga, 110 klv. stiprumo: iš Barankuil — 950 kiloc. 120 klv.; iš Čali — 700 kilc. 120 klv.; iš Bogota — 810 klc. ilgraja banga ir 5,095 klc. trumpąja banga, 300 klv. galimumu.

Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuviai prašomi paklausti ir parašyti padėkas direkt. Gilberto Posada: Cra 49, Nr. 63-48, Medellin, Colombia.

Turintieji trumpų bangų radijo priimtuvus JAV-bėse galėtų išbandyti, ar ta stotis yra girdima ir šiaurės Amerikoje?

Prieš priverstinę vaikų integraciją

Illinojaus senatas ketvirtadienį 30 balsais prieš 13 priėmė bi-lių, draudžiančių viešųjų mokyklų mokinius automatiškai veikioti į kitas mokyklas tikslu pasiekti "rasinio balanso". Bilijus persiustas atstovų butui.

Šiuo įstatymu siekiama uždrausti valstijos viešosios in-strukcijos (mokyklų) superintendentui Michael Bakalis "rasinės redistribucijos" tikslu leisti mokinių važinėjimo instrukcijas.

Praeitais metais Bakalis grasino sulaukyti valstybinę paramą mokykloms, kurios nepardys "rimtų pastangų pasiekti imanomos rasinės integracijos".

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubo efinis narių susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 18 d. 7-00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami apsilankyti klubo veiklose, kurių yra daug, taigi laikas užsimokėti nario mokestį. Po susirinkimo bus vakas.

Rotė Didgalvis, rait.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks balandžio mėn. 18 d. Trečiadienį, 12-15 val. po pietų Almera Simons parkelio svetainėje, 1640 N. Drake Ave. pirmame aukšte, 103 kambarė. Nariai ir narys prašomi laiku atvykti ir atsivesti kandidatų įstajimui į mūsų klubą. Po susirinkimo bus kuklios vakas.

W. Menkus, rait.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Mielieji, nemanykite keistai apie ugningus mėginimus, kurie jus sutinka daryti, kaip koks naujas daiktas jums prisitęs. Bet linkiminkite būdami bendrininkais, Kristaus kentėjimų, ident apsirošikime garbės jo dalyvavimui linkimintumėms. 1 Pet. 4:12, 13.

Šiame nedraugiskame pasaulyje gausime tik apjuokos, kokią kentėjo mūsų Viešpaties, nes tarnas nėra didesnis už savo valdovą. Svetas, kūnas ir vėlinas, tie trys yra priešingi mūsų keilonai: su jais turime kovą iš vidaus, o baime iš lauko, nes daug ugningų vilyčių yra taikoma į teisingi. Dabar klausime, kaip galime saugiai išlaikyti savo sielą, kuomet ateina sunkūs bandymai? Ar neturime tylume laukti ir daboti kur Dievas mus veda, jėgą jo valios pirmą ne kaip paliečiamė kokius dalykus, kurie paskui gali pasirodyti persunkiais? Todėl Psalmistas paduoda šitokias mintis: "Aš ty-lėjau, aš užlaikiau ramiai, net geruose dalykuose" (net nedariau nė nesa-kiau to, kas mano akims atrodė geru dalyku).

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kurti yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 64th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIK & EVANS

606 SO. WESTERN AVE.

THREE MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

REpUBLIC 7-0000 REpUBLIC 7-0001

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

- Chicago
- Lietuvių
- Laidotuvių
- Direktorių
- Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpUBLIC 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

LAIMEJIMAS BE KOVOS

Vyrai galės vesti
nuo 18 metų

Cook apskritys (Chicago) jaunuoliai "laimėjo pergalę", atrodo jos nesiekė. Nuo praeito penktadienio, balandžio 13 dienos (įsidėmėtiną datą) as-tuoniolikamečiai jaunuoliai ga-li legaliai pačiuotis (vesti arba būti vedami) savo tėvų visiškai nesiklause, praneša Cook apskrities klerkas Stanley Kuser.

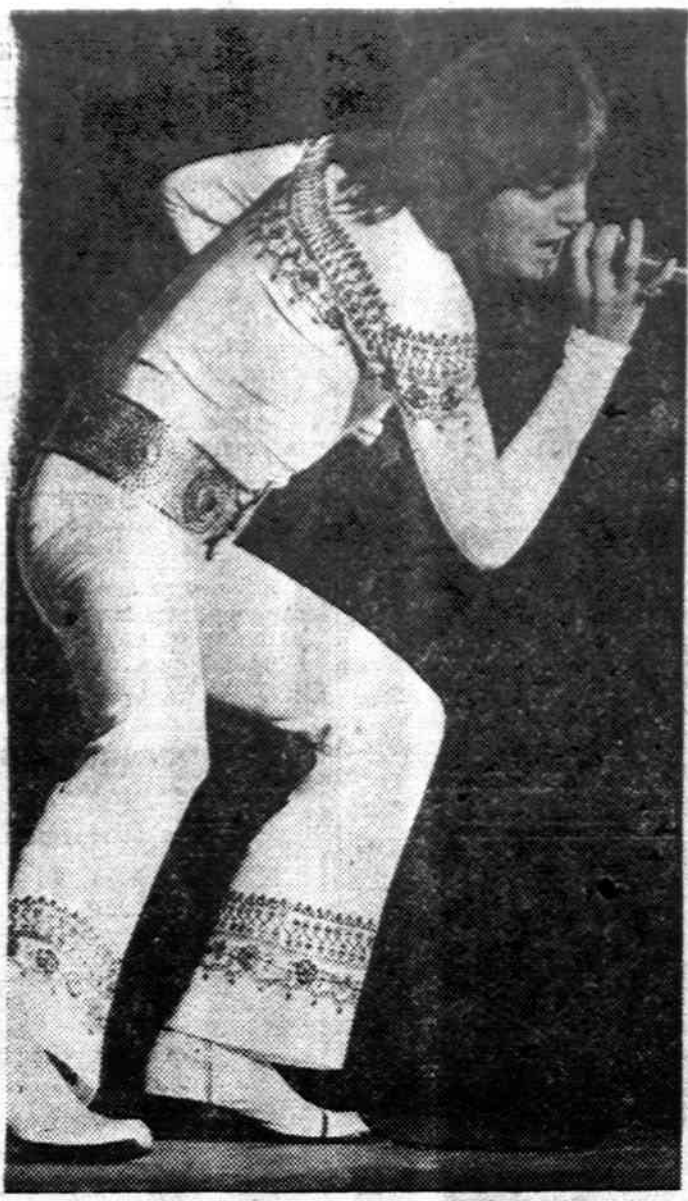
Klerkas Kuser savo žygį pagrindžia nuomone, pareikšta valst. gynėjo Bernardo Carey ir general. prokuroro William Scott birželio 30 d. potvarkiu.

Illinojaus Santuokų Akto tuoktis be tėvų leidimo gali moterys nuo 18 metų amžiaus, o vyrai tik nuo 21 metų. Da-bar abi lytys bus lygios.

Šunų, kačių mylėtojams

Chicago Tribune skiltyje "Action Express" atsako pa-klausėjui, ar galima pakasti, palaidoti naminių gyvulių (šunį, katę ir tp.) savo sklype, atsako kad galima, nors įstatymai tokį žygį gerokai suvaržo. Jei gyvulys svėrė ne daugiau kaip 150 svarų, leidimas gaunamas iš miesto sveikatos tarybos, bet tik su sąlyga, kad savinin-kui sklypas legaliai priklauso ir yra nemažesnis kaip pusė bloko, ir tai gyvulio lavonas

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

Jaunas Amerikos dainininkas David Cassidy, 22 metų, turi ir Euro-poje didelį pasisekimą, ypatingai jaunų klausytojų tarpe.

gai būti pakastas 24 valandų bėgyje tik sklypo viduryje, ne-mažiau kaip 4 pėdos gilumo, ir lavonas turi būti iš viršaus už-piltas negesintomis kalkėmis.

Vistiek rengiasi statyti "Crosstown" greitkelį

Illinojaus seimo pirminin-kas Robert Blair pareiškė, kad nepaisant jog gubernatorių Walker yra prišingas, greitke-lis per Chicago miesto vaka-rinę dalį vis tiek bus statomas.

Jis įteikęs seimui atitinkamą įstatymą pasakė: "Aš pilnai ti-kiosiu atitinkamų žygių, kurių bus imtasi kad būtų leista Crosstown statyti. Walkeriui daugiau rūpėjo laimėti rinki-mus, negu būti atsakingu".

Lenkai laimėjo Koperniką

Ilgai trukusį ginčą tarp len-kų ir vokiečių, kieno buvo My-kolas Kopernikas, garsusis vė-duramžių astronomas, galutinai laimėjo lenkai. Preziden-tas Nixonas šio balandžio 23-30 d. savaitę paskyrė Koperni-ko garbei ir atsišaukė į visus amerikiečius "drauge su Len-kija ir kitomis tautomis švesti to garsaus lenkų astronomo gimimo 500 metų sukaktį".

Pagalba pirkėjams

Illinojaus legistat. Spring-fielde įteikta 16 įstatymų, ku-riais siekiama apsaugoti var-totojus (pirkėjus) nuo pirklių, skolintojų ir gamintojų išnaudojimo bei sukčiavimų. Įteiktu septyniolikto įstatymo projek-tu siekiama įsteigti vartotojų pirkėjų globos įstaiga ir valstybinę vartotojų advokatūrą.

Šiu įstatymu sumanymu įtei-kei sakė, kad Illinojaus le-gistatūroje iki šiol biznio ir in-dustrijos balsas yra daug labiau išklusomas negu pirkėjų ir vartotojų balsas.

8 moterų aneliacija

Illinojaus legistatūroje as-tuonios narės moterys įteikė svarstytį įstatymo projekta pa-vadinata "a sex appeal to sex repeal". Įstatyme be kitko rei-kalaujama sekančiu pakeiti-mu: a) mirimų aktose mo-teris pavadinama "widow" pa-keisti žodžiais "surviving spouse"; b) įstatymuose, kur vartojamas terminas "woman", pakeisti terminu "person"; c) uždrausti diskriminaciją mo-terims valstybinėse ar federa-linėse tarnybose, kur samdo-ma viešiesiems ar gynybos dar-bams ir kai kurioms profesijoms; d) uždrausti algų skir-tumą tarp vyrų ir moterų dir-bančių tą patį darbą, ir t. t.

Prašo vėl uždrausti fosfatus

Chicago's Metropolitan Sani-tarinis Distrikas kreipėsi i Illinojaus legistatūrą ir Kon-gresą su prašymu uždrausti ga-mybą ir pardavimą muių bei šarmų, kuriuose yra fosfatai.

Prieš 3 metus Sanitarinio Distrikto taryba buvo priėmu-si rezoliuciją, reikalaujant kad gamintojai savo gera valia at-sisakytų, pašalintų iš muių ir šarmų visokius fosfatus, ir

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

GIRL FRIDAY

Help out in purchasing dept. and production control. Some typing required. Company benefits.
ROY WINKELMAN
384-1000

SECRETARY

for La Salle St. law firm. Good skills. Salary commensurate with ability.
Mrs. CONNOLLY
CE 6-9200

DEPENDABLE MAID

To serve one woman adult. Other help employed. North Lake Shore Drive Apt. Own Room. Top Wages and home for right person. Recent References. English necessary.
Write A. F. Box 807
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

POWER SEWING

MACHINE OPERATORS
Experienced. Good pay. Steady. Air cond. plant. Good fringe benefits.
WHEELER COMPANY
224 W. HURON ST.
Tel. SU 7-1156

GENERAL OFFICE

Experienced biller typist. Take charge type. Phone orders, billing, light bookkeeping for small advertising sign company.
Salary open.
726-0227
630 W. ADAMS
4th floor.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

KEY PUNCH OPERATOR

Leading fashion jewelry house seeking for day shift. IBM 5496 minimum required 3 to 6 months experience.
Call Mr. MOODY
PAKULA & CO.
218 SO. WABASH AVE.
CHICAGO, ILL.
939-6460

KEY PUNCH OPERATOR

1 year experience Alpha Num-er-ic key punching on IBM 029 or 5496.
Lincolnwood location.
Call personnel 677-7400

Chicago's miesto taryba praei-tų metų birželio 30 d. buvo pri-ėmusi nutarimą, tuos chemi-kalus draudžiant vartoti Chi-cagoje, bet vėliau federalinio teismo teisėjas Austin'as tų miesto potvarkį paskelbė negalio-jančiu, raskamas, kad jis yra "prieškonstitucinis".

Kam pinigai nebrangūs

Pranešama, kad GSA (Ge-neral Service Administration) suteikia Chicago's miestui bran-gią dovaną — garsaus Ameri-kos skulptoriaus Aleksandro Calder skulptūrą, kuri kaštus \$325.000. Skulptūra bus pasta-tyta baigiamųjų statyti federa-liniu rūmu plazoje, Dearborn ir Adams gatvių kampe. Skul-ptūros modelis bus parodytas balandžio 23 dieną spaudos konferencijoje. Nors skulptū-ros vaizdas tebeatkomas pas-laptiui, bet jau tiek žinoma, kad bus kažkas panašaus i Picasso "paukštį". Civic plazo-ję, stovės ant trijų kojų ir bus toks didelis, kad žmonės galės tų kojų tarpe vaikščioti.

TRUMPAI

— **Bernardas T. Morkūnas** baigė mikrobiologijos mokslus masters laipsniu Roosevelt universitete.

— **Marijė Danskytė ir Irene Pranckevičytė** iš Marquette Parko Lietuvių parap. mokyklos gavo metines Amerikos Le-giono Deksnis — Kennan pos-tą A. M. Phillips vardo premi-jas už geriausius mokslo po-puliarinimo darbus. Posto ko-mandierius L. Urbanek ir Mrs. H. Phillips įteikė premijas da-lyvaujant mokyklos vadovybei.

— **Visų mėgiami W. Disney** parada, parodos ir programos bus Chicago's International am-fiteatre balandžio 17 — 29 d.

— **2nd Lt. Edwardas A. Putis** iš Marquette Parko apylinkės tarnauja 1-sios pėstininkų

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

TEKINTOJAI VARSTOTUOSE

Vadovaujanti valcuotų skardų dirbtuvė turi darbo tekintojams varstotuose antroje paminioje nuo 3 p. iki 11 val. vak. Dirbame karbi-do gražiais. Progresuojanti bendrovė. Didelis atlyginimas, nuolatinis dar-bas, viršaišis. Pakeliamas atlygi-nimas pagal gabumus. Nemokama ap-drauda ir pensijų planas. Apmoka-mos atostogos ir šventės. Modernūs įrankiai. Puikios darbo sąlygos. Vė-sinamas įrankių kambarys.

Kreiptis asmeniškai į samdymo ofisą:

TEMPEL

STEEL COMPANY
1925 Bryn Mawr Ave.
Call — 271-8100

KEYPUNCH OPERATORS

JUST MOVING IN
Need 2 experienced keypunch opera-tors. 3M Business products sales.
2301 LIVELY BLVD.
ELK GROVE VILLAGE
Call 547-8401
An Equal Opportunity Employer

SAWGRINDER

Carbide experience helpful, but not necessary. Will train. Hospital insu-rance. 40 hour week. Good wages.
Call 489-3342
Bet. 11 A. M. — 3 P. M.
Ask for GEORGE

IRANKIŲ IR GRAŽTŲ TEKINTOJAI

Vadovaujanti valcuotų skardų dirbtuvė turi darbo įrankių ir gražtų tekintojams antroje paminioje nuo 3 p. iki 11 val. vakaro. Teks dirbti karbi-do gražiais. Progresyvi bendrovė. Di-delis atlyginimas, nuolatinis dar-bas, viršaišis. Pakeliamas atlyginimas pagal gabumus. Nemokama apdrauda ir pensijų planas. Apmokamos atos-togos ir šventės. Modernūs įrankiai. Puikios darbo sąlygos. Vėsinamas įrankių kambarys.

Kreipkitės asmeniškai į samdymo ofisą:

TEMPEL

STEEL COMPANY
1925 Bryn Mawr Ave.
Call — 271-8100

FOLEY SAW FILERS

Model F61 only. New or used.
489-3342.
11 A. M. — 3 P. M.
Ask for GEORGE

MACHINISTS

BENCH
Job shop assembling and erecting ma-chinery. 5 yrs. min. exp. req. Have own tools. Work from prints. Bene-fits, permanent.
Apply 8:30-3:30.
STANDARD PROCESS CORP.
2704 W. ROSCOE ST.

WOODWORKING FOREMAN

Experienced man with knowledge of saws and wood. Furniture background helpful but not necessary.

STYLEMASTER FURNITURE

3640 So. KEDZIE
254-8585

SPRING-MAKERS

4 slide set up men and machine op-erators needed for our new Evanston location. These are permanent posi-tions with overtime and benefits.
A. C. KRATZ MANUFACTURING CO.
1235 DORGE AVE. EVANSTON
764-1822 or 869-6117

TOOL AND DIE MAKER

With some experience in progressive Dies. Exp. set-up man for Punch Press Dept. Small plant in Addison. Top wages & ins. + paid vacation + overtime.
CALL 543-8763

divizijs šarvuotiū daliniv.

Fort Rilev. Kansas. Neseniai iš-dalyvavo bendruose su saun-gininkais manevruose Vokie-tijoje.

— **J. Babrys, J. Giparas, J. Kalpokas ir B. Skorubskis** iš-rinkti St. Petersburgo LB skyriaus valdyboms. Revizijos ko-misią sudoro P. Karaliūnas, P. Lingys ir A. Ragelis.

— **Saulius R. Marciniėnas** vienos Toronto mokyklos 6-to sk. mokynys, gavo 1-mą pre-miją šiemetinėse to miesto mo-kinių varžybose už skaičiavimo mašiną. Praeitais metais jis gavo premiją už elektros mo-toro modelį.

— **Joseph Jakšys**, St. Peters-burg, Florida, atskirų laišku kartu su gerais linkėjimais at-siuntė Naujienų vėjui 10 dol.

— **Viktoras J. Kiaupa** yra Toronto radio stoties CHIN stalo patiekalai. Su užsakymais Taurageje ir tais pat metais su

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIŠ NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PIGIAI PARDUODAMAS medinis pa-jamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

SAVININKAS PARDUODA 5 1/2 kamb. mūrinį bungalov su 2 miegamais ir 2 mašinų garažu prie 68-tos ir Campbell už virš \$20,000. Tel. 436-5392.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APYLINKĖJ
Island Real Estate
4506 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, FL 33706
Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilii draudimai

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūdinjami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

AIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis. \$5.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠVILAJA AMERIKOJE, 297 p. minkštasis viršelis — \$4.00, įrišta — \$5.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJINIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kal-nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO

L I E T U V I O

DRAUGAS IR BIČULIS